BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 254 Duminică 15 Septembrie 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ARDEALUL

Se închee ultimul capitol al sentinței dramatice dela Viena, care sfâșie Ardealul în două.

Cu ziua de astăzi se termină evacuările din teritoriul cedat.

Ne rămân dincolo frați mulți, frați de sânge, pe care nu putem să-i uităm.

Ne rămân acolo munți ale căror poteci au fost cutreerate de martirii revoluțiilor pentru dreptate și libertate.

Ne rămân biserici și altare sfinte de unde au pornit isvoare de cultură și credință românească; ne rămân morminte scumpe ale atâtor luptători, cari cu scrisul și cu cuvântul au sprijinit secole dearândul aspirațiile neamului românesc.

Pe aceste meleaguri și-au purtat gândul și dorul de libertate Șincai, Samuel Micu, Gheorghe Lazăr, Șaguna, Coșbuc, Octavian Goga și alții.

De aci au deslănțuit Horia și Avram Iancu acțiunea de descătușare a românilor, de sub tiranica asuprire.

Pe Câmpia Libertății, la 1848, aceasta a fost lozinca ce-a isbucnit din piepturile a zeci de mii de ardeleni: **Vrem să ne unim cu Țara.** Iar la Alba Iulia, întreg Ardealul s'a împărtășit în crezul aceleiași uniri.

Un destin crud a făcut ca astăzi, din cauza unui regim care s'a prăbușit, românii să fie iarăși despărțiți. In sufletul lor rămâne același dor de unire cu Țara. Nu-i vom uita, după cum n'au fost uitați dealungul veacurilor. Sufletul nostru bate alături de al lor. In aceiași nădejde vom trăi cu toții.

Adeseori judecata omenească poate să greșească. Credințele și destinul unei nații nu pot fi însă nimicite nici sub cea mai vijelioasă oprimare. Străbat prin neguri întunecoase și ies la lumină pline de strălucire.

Ardeal, Ardeal!
Nu te vom uita niciodată.

„UNIVERSUL"

O PROBLEMĂ URGENTĂ:

PRELUNGIREA CONTRACTELOR DE INCHIRIERE

Situația pe care o cunoaștem cu toții, calvarul fraților în refugiu, constrângerile pe cari le suportă cei cu venituri fixe, nevoia proteguirii familiilor celor concentrați, impun rezolvirea imediată a problemei prelungirii contractelor de închiriere și a stăvilirii urcării chiriilor.

Grele sunt sarcinile cari apasă asupra proprietății, viața s'a scumpit deopotrivă pentru toți — și pentru chiriași și pentru proprietari — dar o legiferare prin care să se împiedice un eventual trafic al locuințelor nu e numai o necesitate economică particulară, e o necesitate SOCIALĂ impusă de împrejurări.

Se pot stabili prin lege excepțiuni privitoare la proprietarii cari nu au decât un apartament și vor să se mute în el, pentru proprietarii refugiați, cari vor să se mute în casa lor, pentru chiriașii cari au proprietăți, ori pentru cei cari au îndestulătoare mijloace de trai.

Un spirit de omenie și de dreptate trebue să domnească la întocmirea legii, care trebue să aibă ca bază o normă generală: PRELUNGIREA CONTRACTELOR, MENȚINEREA ACELORAȘI CHIRII pentru locuințe și anumite categorii de prăvălii.

Intervenția statului în acest domeniu e absolut necesară și ea trebue făcută IMEDIAT, fără nici un moment de întârziere, atât în interesul proprietarilor cât și al chiriașilor, cari trebue să știe înainte de 26 Septembrie cari anume sunt îndrumările oficiale în cel mai important capitol al vieții de toate zilele: locuința.

COMEMORARE

Eri, tineretul a cinstit amintirea întemeietorului mișcării legionare, Corneliu Zelea Codreanu, condamnat printr'un simulacru de judecată, și omorât fără sentință, de un regim astăzi prăbușit, care în numele naționalismului a încercat să înnăbușe cea mai veridică mișcare națională și în numele ordinei și rațiunii de Stat a încercat să suprime voința de mai bine și credința mistică în înnoirea neamului, a unui tineret care-și caută un ideal nou.

Alături de acest tineret, o țară dornică de dreptate s'a recules și ea, cu o tăcută pietate, în fața memoriei lui Codreanu ca și a acelora, cari s'au jertfit pentru o credință.

Sunt oameni, cari trăesc după moarte mai puternic de cât în timpul vieței lor. Sunt jertfe, care nu se pierd în viața unui popor. Există o dreptate, care nu se poate prescrie prin nici o uitare, prin nicio tăcere, prin nicio silnicie.

Opinia publică românească a revizuit în conștiința ei procesul nedrept de acum doi ani, precedând verdictul istoriei și revizuirea, pe care o va face în curând noul nostru regim politic hotărât să așeze justiția la temelia unei domnii noi și a unei noi organizări de Stat.

In comemorarea făcută după datinele creștine și în spiritul de ordine legionară, care stă la baza mișcării, tineretul a onorat memoria unui șef și

a unui creator, iar țara a deplâns pe victima unei strigătoare nedreptăți, din care moartea a făcut un martir, după ce viața îi încinsese fruntea largă cu acea aureolă, pe care o dau îndărătnicia în credință, stăruința în jertfă și îndrăsneala în acțiune, în slujba unor gânduri curate pentru o țară mai bună!

IN PAG. 5-a:

INDEMNUL CONDUCĂTORULUI STATULUI CĂTRE LEGIONARI

BUN SOSIT!

MM. LL. Regele Mihai I și Regina Mamă Elena

M. S. Regina Elena, mama Suveranului nostru, intră astăzi în țara care a iubit-O și a respectat-O în tot-deauna, în țara care n'a uitat-O nicio clipă.

Nobila figură a Celei nevoită să sufere departe de Fiul Său, s'a imprimat în gândurile tuturor românilor, înconjurată de o sinceră și adâncă venerație, pentrucă tradiția noastră seculară, morala noastră creștină, nu socotește o jertfă mai demnă de respect, decât aceea a mamei silită să trăiască departe de ceeace are mai drag pe lume, copilul său.

Dumnezeeasca dreptate a venit, suferințele Mamei au încetat, Ea vine lângă regalul Său Fiu, Suveranul tânăr în care o țară întreagă își pune speranțele să prezideze opera de refacere și de îndreptare a dureroaselor pierderi pe cari le-a îndurat românismul întreg.

M. S. Regele Mihai, sprijinit de dragostea maternă, pe care n'a cunoscut-o în continuitate, înconjurat de iubirea și nădejdea tuturor românilor, își începe, sub oblăduirea unei afecțiuni care știe ce e suferința, domnia pe care cu toții dorim să fie lungă, rodnică, fericită.

Bucuria revederii dintre mamă și fiu este bucuria tuturor românilor, chiar și acelora rămași în lacrimi dincolo de hotarele țării, pentru că toți vedem în această hotărâre a Destinului zorii unor zile mai bune pentru neamul obidit.

Fii bine venită, Majestate, în Patria adoptivă, în Patria a cărei conducere și-O asumă de aci înainte Fiul Majestății Tale și Regele nostru.

In desnădejdea tragică pe care o îndură o țară sfâșiată în integritatea ei teritorială, sosirea Majestății Tale constitue o caldă rază de soare pe cerul întunecat al României îndoliate.

Bine ai venit, Majestate!

CUM S'A AJUNS LA ABDICAREA FOSTULUI REGE CAROL

COMUNICAT

Pentru a pune capăt tuturor svonurilor care circulă în țară și în străinătate în privința modului în care s'au desfășurat evenimentele în ziua de 5 și 6 Septembrie trecut, cât și pentru precizarea adevărului istoric, se comunică următoarele:

1. In ziua de 5 Septembrie, ora 12, am fost chemat de M. S. Regele — care, după o lungă, limpede și deschisă prezentare a situației țării, pe plan intern și pe plan extern, mi-a încredințat Guvernul.

2. La ora 21 în aceiași zi, m'am prezentat Regelui pentru a depune mandatul, fiindcă toți cei consultați mi-au dat concursul numai cu condiția abdicării Regelui.

3. Regele neavând altă soluție, și la insitența mea și a d-lui Valer Pop, mi-a încredințat, după lungi ezitări, **la 4 dimineața, în ziua de 5 Septembrie,** conducerea Guvernului, cu puteri dictatoriale, **pe baza următorului Inalt Decret Regal:**

CAROL AL II-LEA
Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională
REGE AL ROMANIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Având în vedere Decretul-Lege Nr. 3052 din 5 Septembrie 1940.

AM DECRETAT ȘI DECRETĂM:

ART. 1. — Investim pe domnul General Ion Antonescu, Președintele Consiliului de Miniștri, cu depline puteri pentru conducerea Statului Român.

ART. 2. — Regele exercită următoarele prerogative regale:

a) El este Capul Oștirii;
b) El are dreptul de a bate monedă;
c) El conferă decorațiunile române;
d) El are dreptul de grațiere, amnistie, și reduceri de pedepse;
e) El primește și acreditează ambasadorii și miniștrii plenipotențiari;
f) El încheie tratate
g) Modificarea legilor organice, numirea miniștrilor și subsecretarilor de Stat se vor face prin Decrete Regale contrasemnate de Președintele Consiliului de Miniștri.

ART. 3. — Toate celelalte puteri ale Statului se exercită de Președintele Consiliului de Miniștri.

Dat în București, la 5 Septembrie 1940.

ss. CAROL

Președintele Consiliului de Miniștri
ss. General ION ANTONESCU
Nr. 3053.

4. In tot cursul zilei de 5 Septembrie, am căutat să formez un Guvern capabil să domine situația care se agrava din secundă în secundă. Incercările mele au dat greș.

Prevăzând acest lucru și cunoscând starea de spirit din Țară și Capitală, avertizasem pe fostul Suveran că fiecare situație cere o nouă soluție. Era indicația discretă pe care i-o dam că poate voi fi nevoit, dacă situația se va agrava, să-i cer abdicarea.

5. La ora 21 fiind la Președinție, personalul Cancelariei mă anunță că se aud focuri de armă în jurul Palatului Președinției.

In aceiași clipă, toate telefoanele mă anunță că mulțimea a atacat Prefectura Poliției, unde căzuse 3 jandarmi, că se trag focuri în Piața Teatrului și că manifestația înaintează către Palat.

Prima mea deciziune a fost să mă duc în mijlocul manifestanților și să-i opresc.

(Continuare in pag. 5 a)

FIXAREA UNUI NOU STATUT AL CASEI REGALE

COMUNICAT

Conducătorul Statului a dat următoarele principii generale pentru alcătuirea Statutului viitor al Curții Regale.

Ultimele evenimente petrecute în țară, având ca consecință schimbări fundamentale în viața Statului nostru impun în mod hotărît, prefaceri importante în organizarea Curții Regale.

Aceste prefaceri au un singur scop. Să asigure prestigiul Coroanei.

Pentru atingerea lui, compunerea Curții Regale și activitatea ei trebuesc asigurate pe baza principiilor de moralitate perfectă, știut fiind că fără aceste principii la bază, nimic nu se poate clădi.

Trebuesc înlăturate cu desăvârșire din Curtea Regală, politica, imoralitatea, cupiditatea și intriga.

Persoanele care vor compune Curtea, trebue să fie mai presus de orice bănuială în această privință. Pentru a înlătura cu desăvârșire vechiul sistem care a dus și Țara și Dinastia la catastrofă, Aghiotanții Regali și Doamnele de Onore vor fi numiți de Curte cu consimțământul Conducătorului Statului și se vor schimba — în afară de Marii Demnitari și Marea Doamnă de Onoare — din 6 în 6 luni. Aceasta, ca Regele și Regina să vie în contact cu cât mai multe persoane reprezentative ale familiilor militare și civile.

— Curtea Regală trebue să servească ca pildă de corectitudine, cinste și demnitate. Ea trebue să dea primul exemplu în privința ținutei, modestiei și serviciilor impuse Statului cu întreținerea Dinastiei.

Toți membrii Curții, în desfășurarea activității lor vor trebui să dea dovadă continuă de perfectă loialitate, muncă, cinste, ordine și disciplină. Ei sunt numiți cu avizul favorabil al Conducătorului Statului și înlăturați de acesta cu aprobarea M. S. Regelui, de îndată ce, direct sau indirect, vor ieși din cadrul activității cuvenite lor și prevăzute în Regulamentul respectiv.

Călăuziți de aceste principii vor trebui să se mențină strict în atribuțiunile lor, neamestecându-se în chestiuni care nu-i privesc, sau care ar aduce vre-o atingere, într'un fel sau altul, Curții Regale și Coroanei.

Cum organizarea anterioară a Curții era foarte complicată și greoaie s'a urmărit în întocmirea nouei organizări, simplificarea sa la maximum.

Un Regulament al Casei Regale care se va întocmi ulterior va completa și va arăta în amănunțime atribuțiunile tuturor celor care fac parte din Curtea Regală.

CURTEA REGALĂ

ORGANIZARE ȘI ATRIBUȚIUNI

Curtea Regală se compune din

A. — Casa civilă și
B. — Casa Militară.

A. — Casa civilă

Fac parte din Casa Civilă:

Mareșalul și Serviciile Mareșalatului;

Marele Maestru de vânătoare cu Serviciile Vânătorilor Regale;

Administratorul general cu Serviciile: Prefectura, Bunurile private, Lista civilă;

Secretariatul particular cu Serviciul bibliotecii.

1) Mareșalul Curții

Este șeful Casei Civile. Are rang de Mare Demnitar. Atribuțiunile sale se referă la tot ceeace privește onorurile în Palat, pe baza indicațiunilor date dela caz la caz de ministerul afacerilor străine, după prealabila aprobare a Conducătorului Statului:

Audiențele obișnuite la Suveran;

Audiențele oficiale ale miniștrilor plenipotențiari;

Legătura cu Corpul diplomatic;

Aranjarea rangurilor la Curte și a ordinei de precădere;

Intocmirea împreună cu directorul Mareșalatului a programelor diferitelor ceremonii, recepții, mese, concerte la Palat, etc., conform ordinelor primite dela Suveran și aprobate în prealabil de Conducătorul Statului;

Semnarea brevetelor pentru furnizorii Curții;

Darea spre publicare a comunicatelor și mesagiilor Casei Regale, după prealabila aprobare a Conducătorului Statului;

Intocmirea împreună cu directorului Mareșalatului a programului pentru vizitele și deplasările Majestății Sale Regelui, după prealabila aprobare a Conducătorului Statului;

Primirea cererilor de ajutoare, pe care le prezintă Suveranului;

Elaborarea programului pentru investiturile Inalților Prelați;

Când Suveranul se deplasează la una din reședințele regale, primește Inalt Ordin, privitor la locuința pe care dorește să o ocupe și locuințele pe care le va ocupa suita;

Este însărcinat cu distribuirea apartamentelor și camerelor în palate.

Directorul mareșalatului

Are rang de demnitar și este ajutorul Mareșalului, îndeplinind atribuțiunile Maestrului de Curte, adică are în seama sa, toate chestiunile de executarea și supravegherea îndeplinirii programelor și dispozițiunilor referitoare la solemnitățile ce au loc în Palate, ca: serbări, recepții, mese, primiri de miniștri plenipotențiari, primiri de Ambasade extraordinare, investițiuni de Inalți Prelați, etc.;

Are în seama sa, împreună cu Mareșalul, toate chestiunile referitoare la protocolul Curții.

Mai are în atribuțiuni:

Intocmirea scrisorilor regale de notificare: nașteri, căsătorii, urcări pe Tron, decese, etc.

Intocmirea scrisorilor Regale pentru răspuns la aceste notificări.

Corespondența cu diferite autorități.

2. — Marele maestru de vânătoare

Are rang de Mare Demnitar.

Conduce serviciul Vânătorilor Regale.

Intocmește împreună cu Serviciul Vânătoarei, bugetul respectiv, pe care îl trimite apoi spre aprobare Administratorului general al Casei.

Pentru organizarea diferitelor vânători și pentru invitațiunile ce urmează a se face Marele Maestru de vânătoare primește direct ordine dela Suveran.

Pe baza acestor ordine dă însărcinarea inspectorului de vânătoare să facă cuvenitele invitațiuni și să aranjeze vânătoare.

(Continuare in pag. 5-a)